MILLIY TA'LIM DASTURI VA XALQARO TAJRIBALAR INTEGRATSIYASIGA MUVOFIQ TA'LIM MUVOFAQQIYATI OMILLARI

Narzillayeva Zarnigor Muxidinovna
Buxoro davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasining milliy ta'lim dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirishda xalqaro tajribalarni integratsiyalashning ahamiyati, bu jarayonlarning ta'lim sifatini oshirish va ta'lim muvaffaqiyatiga erishishdagi roli ilmiy tahlil qilingan. Maqolada milliy ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlari va xalqaro standartlar o'rtasidagi muvozanatni topish, ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish va global talablarga javob beradigan shaxsni tarbiyalash yo'llari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Milliy ta'lim dasturi, xalqaro tajriba, integratsiya, ta'lim sifati, ta'lim muvaffaqiyati, modernizatsiya, kompetentlik, O'zbekiston, jahon ta'limi.

Annotation: this article scientifically analyzes the importance of integrating international experiences in the development and implementation of national educational programs of the Republic of Uzbekistan, the role of these processes in improving the quality of education and achieving educational success. The article examines ways to find a balance between the peculiarities of the national education system and international standards, modernize the educational process and educate a person who meets global requirements.

Keywords: National Education Program, international experience, integration, quality of education, educational success, modernization, competence, Uzbekistan, world education.

Annotatsiya: V dannoy state proveden nauchnыy analiz vajnosti integratsii mejdunarodnogo opыta v razrabotku i realizatsiyu natsionalnыx obrazovatelnыx

programm Respubliki Uzbekistan, roli etix protsessov v povыshenii kachestva obrazovaniya i dostijenii obrazovatelnыx uspexov. V state rassmatrivayutsya puti naxojdeniya balansa mejdu spetsifikoy natsionalnoy sistemы obrazovaniya i mejdunarodnыmi standartami, modernizatsii obrazovatelnogo protsessa i vospitaniya lichnosti, otvechayuщey globalnым trebovaniyam.

Klyuchevыe slova: Natsionalnaya obrazovatelnaya programma, mejdunarodnыy opыt, integratsiya, kachestvo obrazovaniya, Obrazovatelnыy uspex, modernizatsiya, kompetentnost, Uzbekistan, mirovoye obrazovaniye.

Kirish. Har qanday davlatning kelajagi uning ta'lim tizimiga bog'liq. Ta'lim sifati esa jahon miqyosida raqobatbardoshlikni ta'minlash, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantirish va barqaror taraqqiyotga erishishning asosiy sharti hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini tubdan isloh qilish, modernizatsiya qilish va uning sifatini xalqaro standartlarga moslashtirishga qaratilgan keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayonlarning muvaffaqiyati ko'p jihatdan milliy ta'lim dasturlarini ishlab chiqishda xalqaro tajribalarni to'g'ri va o'rinli integratsiyalashga bog'liq.

Mavzuning dolzarbligi. O‘zbekistonning yangi taraqqiyot strategiyasida ham ta’lim tizimiga innovatsiyalarni joriy qilish, yangicha fikrlovchi, innovatsiyani olib kelishga qodir kadrlarni tayyorlash masalalari ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Davlatimiz rahbari Sh.Mirziyoev ta’lim tizimini yanada takomillashtirish, unga innovatsion va zamonaviy usullarini joriy etish uchun “yangi davr o‘qituvchilarini tarbiyalash, pedagogika fanini rivojlantirish, innovatsion ta’lim texnologiyalari, kreativ yondashuvlar”2ni yaratish zarurligini alohida ta’kidlaydi. Bugungi kunda davlat ijtimoiy buyurtmasi pedagogik oliy ta’lim muassasalari o‘quv-tarbiya jarayoniga o‘qitishning natijaviyligini ta’minlovchi pedagogik innovatika g‘oyalarini joriy qilish bilan bo‘lg‘usi o‘qituvchilarning pedagogik innovatsion faoliyatdek kasbiy taqozolangan

funksiyasini bajarishning amaldagi tayyorgarlik darajasi o‘rtasida ma’lum ziddiyatlarlarning mavjudligi tadqiqot mavzusini bajarish zaruratini vujudga keltiradi.

Milliy ta'lim dasturi – bu davlatning ta'lim siyosatini, maqsadlarini, mazmunini, shakllari va metodlarini belgilab beruvchi asosiy hujjatdir. Xalqaro tajribalar esa dunyoning ilg'or mamlakatlarida ta'lim sohasida erishilgan yutuqlar, qo'llanilayotgan samarali metodlar va zamonaviy yondashuvlar majmuasini o'z ichiga oladi. Ushbu ikki muhim omilning o'zaro uyg'unlashuvi ta'lim muvaffaqiyatiga erishishning muhim sharti hisoblanadi.

Tadqiqotda milliy ta'lim dasturi va xalqaro tajribalar integratsiyasining zarurati, ushbu integratsiyaning samarali yo'llari hamda ta'lim muvaffaqiyatiga erishishdagi o'rni quyidagi ko‘rsatgichlar asosida ilmiy tahlil qilinadi:

I. Milliy ta'lim dasturi: o'ziga xoslik va maqsadlar.

II. Xalqaro tajribalar integratsiyasi: zarurati va yo'nalishlari.

III. Integratsiyaga muvofiq ta'lim muvaffaqiyati.

Tadqiqot natijalarining ilmiy talabalarning innovatsion fikrlash ko‘nikmalarini takomillashtirishga yo‘naltirilgan muayyan pedagogik tizim, innovatsion fikrlash, yondashuv va faollik darajasini belgilovchi mezonlar, jarayon modeli, ushbu modelning pedagogik-psixologik asoslari, uni amaliyotda qo‘llashining qulay shart-sharoitlari hamda ishlab chiqilgan tavsiyalardan foydalanish bilan izohlanadi. Tadqiqot natijalarining amaliy ahamiyati oliy pedagogik ta’lim muassasalari uchun o‘qitish jarayonida talabalarni innovatsion fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishning aniq vositalari va pedagogik shart-sharoitlari aniqlangan; ishlab chiqilgan maxsus kurs fan dasturining tayanch pedagogika OTMlarida foydalanishga xizmat qilganligi bilan belgilanadi. O’tkazilgan tadqiqotda yuqoridagi yo‘nalish ko‘rsatgichlari mohiyatini yoritishga harakat qilindi:

I. Milliy ta'lim dasturi: o'ziga xoslik va maqsadlar

Milliy ta'lim dasturi har bir davlatning o'ziga xos tarixiy, madaniy, ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlari, milliy qadriyatlari va kelajakka oid strategik maqsadlaridan kelib chiqib shakllanadi. O'zbekistonning milliy ta'lim dasturlari quyidagilarni o'z ichiga oladi (1-rasmga qarang).

1-rasm. O'zbekistonning milliy ta'lim dasturlari integratsiyasi

Milliy dastur doirasida ta'limning uzluksizligi (maktabgacha ta'limdan oliy ta'lim va undan keyingi ta'limgacha) ta'minlanadi, o'qitish mazmuni, metodlari va baholash tizimlari takomillashtiriladi.

Ta’lim transformatsiyasi jarayonida bo‘lajak o‘qituvchilarda innovatsion fikrlash ko‘nikmasini rivojlantirish kelgusida ularning fiklashi, tafakkuri va innovatsion faoliyatini rivojlanishiga samarali ta’sir ko‘rsatadi. Shu nuqtai nazardan oliy ta’lim muassasalarida ta’lim bo‘lajak o‘qituvchilar faoliyatidagi innovatsion komponentni rivojlantirish zaruratidan kelib chiqish talab etiladi.

Fikrlash bu - shaxsni har tomonlama shakllantirish va rivojlantirishdagi o‘rni va roli haqidagi ilg‘or qarashlar yuqorida nomlari keltirib o‘tilgan qator olimlar tomonidan atroflicha o‘rganilib, uning ahamiyati, zarurati va o‘ziga xosliklarini yoritib berishga harakat qilingan. Mazkur muammo yuzasidan bir

guruh psixologlar, pedagoglar, filosoflar o‘z imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda, o‘zlarining fikr-mulohazalarini ilgari surganlar.

Innovatsion fikrlash bu – avval yechimi bo‘lmagan masalalarning yangi, original yechimlarini o‘ylab topishga, izlanishga, imkon topishga amaliy yordam beruvchi va ijodkorlik faoliyatini o‘z ichiga olgan, mustaqil fikr yuritishga yo‘naltirilgan faoliyat jarayonidir” desak maqsadga muvofiq bo‘ladi. Innovatsion fikr, nafaqat yangi ijodiy mahsulotni yaratish, balki, uni amaliyotga joriy etishda samarali fikrlashni va uni rivojlantirishni ham nazarda tutadi.

O‘z oldiga ma’lum bir maqsadni qo‘ygan va unga erishish yo‘llarini tanlagan har bir talaba ma’lum darajada o‘z dunyoqarashiga, fikrlashi, tafakkuri, tasavvuri va tushunchalariga, shuningdek, shaxsiy yoki ijtimoiy manfaatlarni ifodalovchi ehtiyojlarga asoslanadi, bunda uning irodaviy harakatlarining vositalari sifatida uning maqsadi, xohishi, istagi bilan birga, uning manfaatlari va ehtiyoji maydonga chiqadi hamda eng asosiysi mazkur vositalar uning innovatsion fikrlash ko‘nimasini takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etuvchi mexanizmlar sifatida maydonga chiqadi. Talabalarda innovatsion fikrlash ko‘nikmalarini takomillashtirishga yo‘naltirilgan faoliyatining butun tizimini birmuncha to‘liq va yaxlit ifoda etuvchi funktsional belgi qabul qilinadi, natijada ko‘nikma va malakalarning quyidagi guruhlari asosida innovatsion fikrlash ko‘nikmalari shakllanadi.

II. Xalqaro tajribalar integratsiyasi: zarurati va yo'nalishlari

Jahonda ta'lim sohasidagi ilg'or tajribalarni o'rganish va o'z tizimiga tatbiq etish har qanday davlat uchun muhim ahamiyat kasb etadi. O'zbekistonning ta'lim sohasidagi xalqaro hamkorlik va tajribalar integratsiyasi quyidagi yo'nalishlarda amalga oshiriladi (2-rasmga qarang).

2-rasm. O'zbekistonning ta'lim sohasidagi xalqaro hamkorlik va tajribalar integratsiyasi yo'nalishlari

- **Ta'lim standartlari va dasturlari:** PISA, TIMSS kabi xalqaro baholash tizimlarining talablariga mos keladigan o'quv dasturlarini ishlab chiqish, dunyoning ilg'or mamlakatlarining (Finlandiya, Singapur, Janubiy Koreya va boshqalar) ta'lim tizimidagi yutuqlarni o'rganish.
- **O'qitish metodlari va texnologiyalari:** Zamonaviy pedagogik texnologiyalar (loyihaviy ta'lim, muammoli ta'lim, STEM yondashuvi, flipped classroom va boshqalar)ni ta'lim jarayoniga joriy etish.
- **O'qituvchilar malakasini oshirish:** Xorijiy mutaxassislar ishtirokida treninglar o'tkazish, o'qituvchilarni xorijiy stajirovkalarga yuborish, ilg'or o'qituvchilik metodikalarini o'rganish.
- **Raqamlashtirish:** Ta'lim jarayoniga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini, onlayn platformalarni, elektron resurslarni keng joriy etish.
- **Baholash tizimlari:** O'quvchilarning bilimini, ko'nikmalarini va kompetentliklarini xolis va ob'ektiv baholashning xalqaro standartlarini o'zlashtirish.

- **Oliy ta'lim va ilmiy tadqiqotlar:** Dunyo universitetlari bilan hamkorlik qilish, qo'shma dasturlar yaratish, akademik mobillikni ta'minlash.

Xalqaro tajribalarni integratsiyalashda asosiy masala – ularni ko'r-ko'rona ko'chirish emas, balki milliy sharoitga moslashtirish, mavjud tizimga uyg'unlashtirishdir.

III. Integratsiyaga muvofiq ta'lim muvaffaqiyati

Milliy dastur va xalqaro tajribalar integratsiyasiga muvaffaqiyatli amalga oshirilganda quyidagi natijalarga erishiladi:

- **Ta'lim sifatining oshishi:** Ilg'or metodlar va standartlar tatbiqi o'quvchilarning bilim saviyasini, ko'nikmalarini va kompetentliklarini oshiradi.
- **Zamonaviy talablarga javob beradigan kadrlarning tayyorlanishi:** Diplomlari va malakalari xalqaro miqyosda tan olinadigan, jahon bozorida raqobatbardosh mutaxassislar yetishib chiqadi.
- **O'quvchilarning global fuqarolikka tayyorlanishi:** Xalqaro tajribalar va standartlar o'quvchilarda dunyoqarashni kengaytiradi, turli madaniyatlar bilan ishlash ko'nikmasini shakllantiradi.
- **Ta'lim tizimining samaradorligini oshishi:** Xalqaro tajribalar asosida boshqaruv tizimi optimallashtiriladi, resurslardan oqilona foydalanish ta'minlanadi.
- **Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalarning rivojlanishi:** Xalqaro hamkorlik ilmiy tadqiqotlar sifatini oshiradi, yangi innovatsiyalarning paydo bo'lishiga zamin yaratadi.
- **Milliy qadriyatlar va global dunyoqarash uyg'unligi:** Integratsiya jarayoni milliy o'ziga xoslikni yo'qotmasdan, balki uni jahon hamjamiyatida yanada tanitishga xizmat qiladi.

Dunyoning rivojlangan oliy ta’lim tizimida mutaxassislarni kasbiy faoliyatga tayyorlash yo‘nalishlaridan biri sifatida bo‘lajak pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga tayyorlash, ularning innovatsion fikrlash ko‘nikmasini, individual ijodiy faoliyatini birmuncha to‘laroq namoyish qilish, intellektual

salohiyatini rivojlantirish, o‘qish jarayonida egallagan bilim, ko‘nikma va malakalar zahirasini innovatsion masalalar yechimiga qaratish muammolari alohida o‘rin egallaydi. Bu vazifalarni muvaffaqiyatli hal etish oliy pedagogik ta’lim tizimini qayta qurishni, maqsad va vazifalarini aniqlashtirishni, bo‘lg‘usi o‘qituvchilarni tayyorlash mazmunini oliy ta’lim muassasalari innovatsion tizimining yangi talablariga muvofiq ravishda takomillashtirib borishni taqozo etadi.[1]

Innovatsion fikrlash innovatsion faoliyatning yuqori bosqichi bo‘lib, bunda talabalar bir-birlarini fikrlarini tinglashi, qo‘llab-quvvatlashi, kiritilayotgan yangilikning ta’lim muassasasida o‘z o‘rnini topishiga ishonch bilan qarashi, qiyinchiliklarga duch kelganda ruhan tushkunlikka tushmasdan, o‘z xatolarini ko‘ra bilishi va ularni tuzatishga harakat qilishi, anglash, izlanish, faollik talab etiladi. O‘z-o‘zini harakatlantirish, tarbiyalab borish, o‘z ustida tinmay ishlashga harakat qilish innovatsion fikrlashning asosiy sharti hisoblanadi.[2]

Bolonya tizimining asosiy maqsadi ijtimoiy sub’ektlar tomonidan oliy ma’lumot olish imkonini kengaytirish, Yevropa oliy ta’limining sifati va samaradorligini istiqbolli oshirish, talabalar hamda o‘qituvchilarning harakatchanligi, faolligini rivojlantirish, shuningdek, akademik daraja va boshqa kasbiy malakalarning mehnat bozoriga yo‘naltirgan holda oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarini ish bilan muvaffaqiyatli ta’minlashdan iborat[3].

Oliy ta’lim jarayonida har bir talaba uchun “muvaffaqiyat muhiti”ni yarata olish; har bir talabaga ta’lim olisha muvaffaqiyatga erisha olishiga yordam berish; talabaning qobiliyatini o‘stirish, shaxs sifatida rivojlanishiga yordam berish; talabaning shaxsini emas, balki uning qadriyat sifatida hurmatini o‘rniga qo‘yish muvaffaqiyatli ta’limni ta’minlaydi.

[1] Xolikova D.M. //Oliy ta’lim muassasalari talabalarida innovatsion fikrlash ko‘nikmalarini takomillashtirish mexanizmlari.// disser. avtref. 2023y.

[2] Xolikova D.M. Talabalarni innovatsion fikrlash ko‘nikmasini rivojlantirishni takomillashtirish// Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi//. 11-son_9-to’plam_Dekabr-2023. 178-184 betlar

[3] Bolonya deklaratsiyasi (to‘liq, 1999-yil 19-iyunda Bolonyada chaqirilgan Yevropa ta’lim vazirlarining qo‘shma deklaratsiyasi) Bolonya jarayonining asosiy yo‘naltiruvchi hujjatidir. U 1999-yilda Bolonyada bo‘lib o‘tgan yig‘ilishda Yevropaning 29 davlati ta’lim vazirlari tomonidan qabul qilingan

Ta'lim muvaffaqiyati[4] bu - faqat o'quvchining yakka tartibdagi bilim darajasini emas, balki ta'lim tizimining umumiy samaradorligini, undan yetishib chiqayotgan kadrlarning mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga qo'shayotgan hissasini, shuningdek, bitiruvchilarning jahon hamjamiyatida raqobatbardosh bo'la olishini tushunish lozim. Milliy ta'lim dasturi va xalqaro tajribalar integratsiyasiga asoslangan ta'lim muvaffaqiyatini ta'minlovchi asosiy omillar quyidagilardan iborat (3-rasmga qarang).

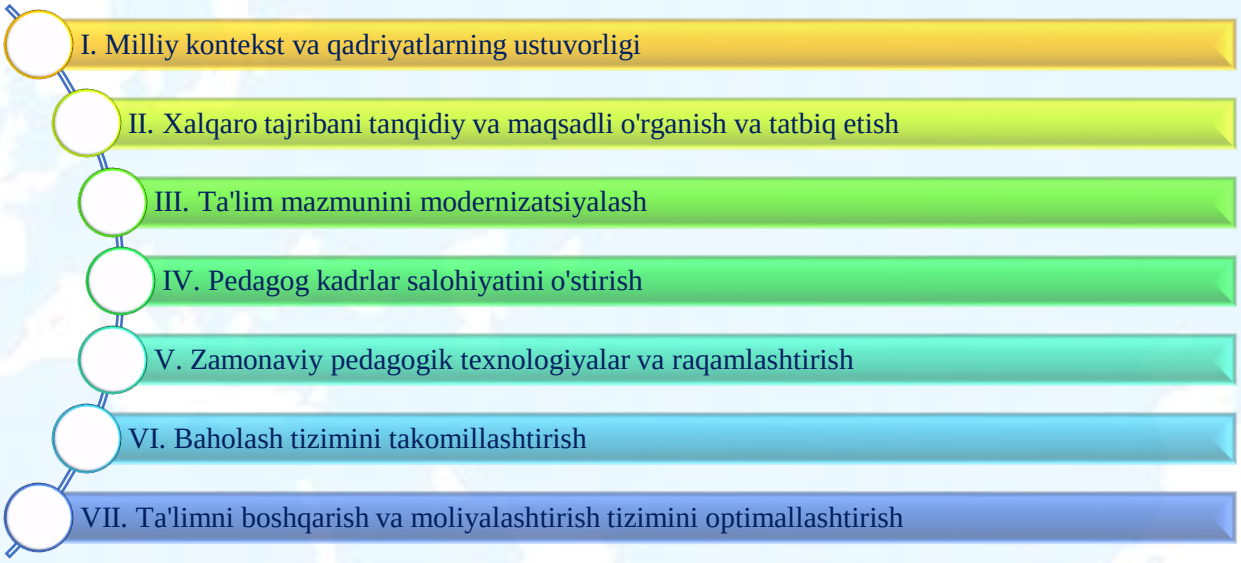

3-rasm. Milliy ta'lim dasturi va xalqaro tajribalar integratsiyasiga asoslangan ta'lim muvaffaqiyatini ta'minlovchi asosiy omillar

I. Milliy kontekst va qadriyatlarning ustuvorligi:

1. Milliy maqsad va vazifalarni aniqlash: Ta'lim tizimidan nimani kutayotganimizni aniq belgilab olish – mamlakatning strategik rivojlanish maqsadlariga mos keladigan kadrlar tayyorlash, milliy g'oyani shakllantirish, madaniy merosni asrash va rivojlantirish.
2. Milliy qadriyatlarga tayanish: Ta'lim jarayonida milliy o'ziga xoslikni, urf-odatlar, ma'naviy qadriyatlarni hisobga olish. Bu o'quvchilarda milliy g'ururni shakllantiradi va ularni o'z Vataniga sadoqatli qilishga undaydi.

[4] Mualliflik yondashuvi

3. Mahalliy sharoitlarga moslashtirish: Xalqaro tajribalarni shunchaki ko'chirmasdan, ularni O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy va geografik sharoitlariga moslashtirish.

II. Xalqaro tajribani tanqidiy va maqsadli o'rganish va tatbiq etish:

1. Ilg'or dunyo tajribalarini chuqur tahlil qilish: PISA, TIMSS kabi xalqaro baholash tizimlari natijalaridan kelib chiqib, ta'limda yuqori natijalarga erishgan davlatlarning (Finlandiya, Singapur, Janubiy Koreya, Kanada va boshqalar) tizimlarini, metodlarini, o'qitish mazmunini tahlil qilish.

2. "Eng yaxshi amaliyotlarni" aniqlash: Ushbu tajribalardan samarali bo'lgan, o'zining isbotini topgan va milliy sharoitga mos keladigan metodlar, dasturlar, baholash tizimlarini tanlab olish.

3. Xalqaro standartlarga moslashuvchanlik: O'quv dasturlarini, o'qitish metodlarini va baholash tizimlarini zamonaviy xalqaro standartlarga yaqinlashtirish, bunda asosiy kompetensiyalarga urg'u berish.

III. Ta'lim mazmunini modernizatsiyalash:

1. Kompetentliklarga asoslangan yondashuv: Nafaqat bilimlarni, balki hayotiy kompetensiyalarni (tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish, kreativlik, kommunikatsiya, hamkorlik, raqamli savodxonlik) shakllantirishga urg'u berish.

2. Fanlararo integratsiya: Turli fanlarni bir-biri bilan bog'lab, o'quvchilarga dunyoni yaxlit tizim sifatida ko'rishni o'rgatish. Bu esa muammolarni hal qilishda turli soha bilimlarini qo'llash qobiliyatini rivojlantiradi.

3. Amaliy yo'nalganlik: Nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash imkoniyatlarini yaratish, loyihaviy faoliyat, amaliy mashg'ulotlar, stajirovkalarni ko'paytirish.

IV. Pedagog kadrlar salohiyatini o'stirish:

1. O'qituvchilarning zamonaviy kompetensiyalari: Pedagoglarni yangi pedagogik texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari,

innovatsion metodlar, xalqaro tajribalar bilan tanishtirish va ularni qo'llash ko'nikmalarini shakllantirish.

2. Doimiy kasbiy rivojlanish: O'qituvchilar uchun muntazam malaka oshirish kurslari, treninglar, seminar-treninglar, ilmiy-amaliy anjumanlar tashkil etish. Ularning xalqaro tajribalarni o'rganishiga sharoit yaratish.

3. O'qituvchi rolini o'zgartirish: O'qituvchini faqat bilim beruvchi emas, balki yo'naltiruvchi, hamkor, maslahatchi, fasilitator sifatida ko'rish va uning bu rollarni bajarishiga ko'maklashish.

V. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va raqamlashtirish:

1. Interfaol metodlar: O'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydigan, ularning motivatsiyasini oshiradigan metodlarni (loyihaviy ta'lim, muammoli ta'lim, munozaralar, simulyatsiyalar va h.k.) keng qo'llash.

2. Raqamli ta'lim resurslari: Elektron darsliklar, onlayn platformalar, multimedia vositalari, virtual laboratoriyalardan samarali foydalanish. Bu esa o'quv jarayonini yanada boyitadi va individual yondashuvni ta'minlaydi.

3. Axborot savodxonligi: O'quvchilarga axborotni qidirish, tahlil qilish, baholash va undan samarali foydalanish ko'nikmalarini o'rgatish.

VI. Baholash tizimini takomillashtirish:

1. Standartlash va xolislik: O'quvchilarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini xolis, ob'ektiv va xalqaro standartlarga mos tarzda baholash tizimini joriy etish.

2. Baholashning shakllantiruvchi roli: Baholashni faqat yakuniy natijani aniqlash uchun emas, balki o'quv jarayonini yaxshilash, kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish uchun vosita sifatida qo'llash.

3. Xalqaro baholashlarda faol ishtirok: PISA, TIMSS kabi xalqaro tadqiqotlarda muntazam ishtirok etish va ularning natijalaridan kelib chiqib tizimni takomillashtirish.

VII. Ta'limni boshqarish va moliyalashtirish tizimini optimallashtirish:

1. Samarali boshqaruv: Ta'lim muassasalarini boshqarishda avtonomiyani kengaytirish, menejmentni rivojlantirish, natijadorlikka asoslangan boshqaruv tamoyillarini joriy etish.

2. Moliya resurslarining maqsadli yo'naltirilishi: Ta'lim tizimini modernizatsiyalash, yangi texnologiyalarni joriy etish, o'qituvchilarning malakasini oshirish va moddiy-texnik bazani mustahkamlash uchun zarur mablag'larni ajratish va ulardan oqilona foydalanish.

3. Ochiqlik va monitoring: Ta'lim tizimidagi barcha jarayonlarning ochiqligini ta'minlash, doimiy monitoring olib borish va erishilgan natijalarni muntazam tahlil qilish.

Ushbu omillarning har biri o'zaro bog'liq bo'lib, ularning uyg'unligi va birgalikdagi samarali ishlashi natijasida milliy ta'lim dasturi va xalqaro tajribalar integratsiyasiga asoslangan ta'lim muvaffaqiyatiga erishish mumkin bo'ladi. Bu esa o'z navbatida, O'zbekistonning jahon ta'lim maydonida munosib o'rin egallashiga zamin yaratadi.

Xulosa. Milliy ta'lim dasturini ishlab chiqish va uni xalqaro tajribalar bilan uyg'unlashtirish O'zbekistonning ta'lim sohasidagi global muvaffaqiyatga erishishi uchun muhim strategik yo'nalish hisoblanadi. Bu jarayon faqat o'quv dasturlarini yangilash yoki xorijiy metodlarni ko'chirish bilangagina cheklanmasligi kerak. Eng muhimi, milliy qadriyatlar va jahon standartlari o'rtasidagi muvozanatni topish, har bir o'quvchining shaxsiy potensialini ochishga qaratilgan harakatlarni amalga oshirishdir.

Xalqaro tajribalardan o'rinli foydalanish, milliy ta'lim tizimining o'ziga xos jihatlarini hisobga olgan holda amalga oshirilsa, bu O'zbekistonning ta'lim sifatini tubdan oshirishiga, yosh avlodni kelajak talablariga tayyorlashiga va jahon hamjamiyatida o'z o'rnini mustahkamlashiga olib keladi. Ta'lim muvaffaqiyati – bu milliy o'ziga xoslik va global innovatsiyalar uyg'unligining natijasidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 14-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ-3906-sonli Qarori.

2. Xolikova D.M. //Oliy ta’lim muassasalari talabalarida innovatsion fikrlash ko‘nikmalarini takomillashtirish mexanizmlari.// disser. avtref. 2023y.

3. Xolikova D.M. Talabalarni innovatsion fikrlash ko‘nikmasini rivojlantirishni takomillashtirish// Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi//. 11-son_9-to’plam_Dekabr-2023. 178-184 betlar

4. Bolonya deklaratsiyasi (to‘liq, 1999-yil 19-iyunda Bolonyada chaqirilgan Yevropa ta’lim vazirlarining qo‘shma deklaratsiyasi) Bolonya jarayonining asosiy yo‘naltiruvchi hujjatidir. U 1999-yilda Bolonyada bo‘lib o‘tgan yig‘ilishda Yevropaning 29 davlati ta’lim vazirlari tomonidan qabul qilingan

5. Yo'ldosheva G'. Yo., Ishanboyeva J. O'. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – T.: Yangi asr avlodi, 2008.

6. Ashurov O'.A. Ta'lim jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanish asoslari. – T.: TDPU, 2007.